

UZASADNIENIE

Przystąpienie do opracowania dokumentu „Strategia Rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030.2050.” podyktowane jest wejściem w życie daleko idących zmian, wprowadzonych do polskiego porządku prawnego na mocy ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. *o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 z późn. zm., dalej jako: ustawa zmieniająca). Wskazany akt prawny wprowadził zmiany m. in. w treści art. 10e ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm., dalej jako: u.s.g.), który od dnia 1 stycznia 2026 r. otrzyma brzmienie cyt.: Gmina opracowuje strategię rozwoju gminy, co oznacza, iż od tego momentu opracowanie ww. dokumentu będzie obligatoryjne w każdej gminie.

Wskutek wejścia w życie ww. nowelizacji, dokument strategii (przede wszystkim ze względu na doszczegółowienie modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej) został ściśle powiązany z dwoma aktami planowania przestrzennego, uchwalanymi dla terenu gminy, tj. planem ogólnym gminy oraz miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, dla których regulacja prawna została umiejscowiona w przepisach ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm., dalej jako: u.p.z.p.). Ustawodawca zdecydował się na hierarchiczne uporządkowanie wyżej wskazanych, trzech dokumentów gminnych, z uwzględnieniem potrzeby zapewnienia ich komplementarności oraz spójności.

Istotne dla wskazania zależności między planem ogólnym a strategią rozwoju są zmiany w ustawie zmieniającej wprowadzone na mocy art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 4 kwietnia 2025 r. *o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2025 r. poz. 527), która weszła w życie z dniem 7 maja 2025 r. Na jej mocy art. 51 otrzymał następujące brzmienie:

Ustalenia pierwszego planu ogólnego gminy w danej gminie określa się, uwzględniając politykę przestrzenną gminy określoną w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego, o ile gmina dysponuje strategią rozwoju gminy lub strategią rozwoju ponadlokalnego, których opracowanie zostało wszczęte od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

W uzasadnieniu sporządzonym dla ww. ustawy, w zakresie nowelizowanego art. 51, wskazano m.in. co następuje:

Zmiana w art. 4 pkt 1 projektu ustawy ma na celu wprowadzenie obowiązku uwzględniania w pierwszych planach ogólnych polityki przestrzennej gminy określonej jedynie w nowych strategiach rozwoju gmin lub strategiach rozwoju ponadlokalnego, tj. takich, których opracowanie zostało wszczęte od dnia 24 września 2023 r., czyli od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, o ile gmina dysponuje takimi strategiami.

Powyższa treść art. 51 ustawy zmieniającej (w brzmieniu aktualnym), a nade wszystko zacytowany fragment uzasadnienia ustawy, wskazuje, iż aby strategia rozwoju gminy miała walor dokumentu hierarchicznie oraz treściowo i merytorycznie powiązanego przede wszystkim z planem ogólnym gminy, to do jej sporządzenia należy przystąpić od dnia 24 września 2023 r. Jednocześnie jednak, ustawodawca krajowy wyraźnie zastrzegł na korzyść gmin narzędzie ułatwiające opracowanie oraz przyjęcie tzw. pierwszego planu ogólnego

gminy, co w terminie ustawowym (obecnie: do dnia 30 czerwca 2026 r.) może nastąpić bez względu na dokument strategii (obowiązujący oraz sporządzany).

Niemniej jednak projekt niniejszej uchwały oparty jest na założeniu, iż Gmina Miejska Kraków – ze względu na dysponowanie odpowiednimi środkami materialnymi, intelektualnymi oraz kompetencjami Pracowników Samorządowych, nie jest zmuszona korzystać z ułatwienia wprowadzonego na mocy ustaw Polskiego Parlamentu. Toteż zasadne jest przystąpienie do sporządzenia strategii gminy w rozumieniu aktualnym tak, aby jej treść była skorelowana z aktami planowania przestrzennego, sporządzanymi dla obszaru Gminy.

Należy wskazać, iż zasadnym jest podjęcie rozstrzygnięcia w zakresie utraty mocy obowiązującej uchwały Rady Miasta Krakowa: Nr XCII/2502/22 z dnia 6 lipca 2022 r. w sprawie przystąpienia do aktualizacji "Strategii Rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030." oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu aktualizacji tego dokumentu, w tym trybu konsultacji. W uchwale tej przyjęto, iż dokumentem wyjściowym do prac związanych z przygotowaniem projektu aktualizacji SRK 2030 jest projekt zaktualizowanej "Strategii Rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030/2050", przyjęty zarządzeniem nr 519/2024 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 19 lutego 2024 roku w sprawie przyjęcia i przekazania pod obrady Rady Miasta Krakowa projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie przyjęcia dokumentu „Strategia Rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030/2050”. Dotychczasowe prace nad aktualizacją Strategii jednoznacznie wykazały, że jako dokument wyjściowy do opracowania „Strategii Rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030.2050.” powinna zostać przyjęta aktualnie obowiązująca Strategia. Co istotne, analiza treści dotychczasowej Strategii ujawniła liczne obszary wymagające pogłębionej modyfikacji – zarówno pod względem merytorycznym, jak i formalnym. Zakres i charakter tych zmian wskazują na potrzebę opracowania nowego dokumentu z jednoczesnym wykorzystaniem wyników dotychczas przeprowadzonych prac oraz wartościowych elementów wypracowanych w toku prowadzonych analiz i konsultacji. Podjęcie uchwały wg niniejszego projektu rozwieje przede wszystkim możliwe wątpliwości interpretacyjne nt. statusu oraz charakteru potencjalnego dokumentu, który stanowiłby aktualizację dokumentu „Strategia Rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030.” z 2018 r., niemniej nie byłby jednoznacznie nowym dokumentem strategii *sensu stricto* w rozumieniu ustawy. Wnioski wynikające z pogłębionej diagnozy wyzwań strategicznych, wypracowane w trakcie realizacji uchwały Nr XCII/2502/22, wskazują na potrzebę opracowania nowego dokumentu, tj. nowej Strategii, niż tylko aktualizacji SRK 2030.

Tym samym, wskazane jest podjęcie przez Radę Miasta Krakowa uchwały ws. opracowania dokumentu „Strategia Rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030.2050.”, zgodnej z formalnoprawnymi wymaganiami tego dokumentu, ustalonymi na gruncie założeń reformy planistycznej z 2023 r. (z uwzględnieniem późniejszych zmian) oraz zgodnie z merytorycznymi wnioskami z dotychczasowych prac Zespołu Zadaniowego.

Co więcej, aktualnie prowadzone są także prace nad innym dokumentem, kluczowym z punktu widzenia polityki planistycznej Gminy Miejskiej Kraków – tj. planem ogólnym miasta Krakowa, które zostały zainicjowane uchwałą Nr CXXVI/3470/24 Rady Miasta Krakowa z dnia 17 stycznia 2024 r. Podjęcie uchwały wg niniejszego projektu pozwoli na skoordynowanie prac nad oboma dokumentami oraz poprowadzenie ich w sposób równoległy oraz iteracyjny, z uwzględnieniem potrzeby sporządzenia innych opracowań. Dzięki takiemu zabiegowi, dokumenty te będą ze sobą spójne i komplementarne, a nadto niektóre etapy w ich procedurach będą mogły być procedowane jednocześnie, co odnosi się zwłaszcza do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz konsultacji społecznych, z zastrzeżeniem konieczności zachowania odpowiedniej kolejności w sporządzaniu poszczególnych dokumentów, zgodnie z ich hierarchicznymi zależnościami.

Dokument „Strategia Rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030.2050.” będzie uwzględniać wszystkie akty prawne mające wpływ na jej zawartość, co jest związane z tym, że od dnia 1 stycznia 2026 r. dokument ten będzie niepodważalnie stanowił strategię rozwoju gminy obligatoryjną w nowym brzmieniu art. 10e ust. 1 u.s.g i Strategia będzie spełniała ustawową rolę w procesie zarządzania strategicznego.